

Nuuk, 23. januar 2015
UKA 2015/130

Inatsisartut suleriaasianni §36 naapertorlugu apeqquteqaat tunngavigalugu oqallinnissamik imaattumik siunnersuuteqarpunga:

Nunatsinni meeqqat atualinnginnerminni, perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik qanoq iliornikkut ulluunerani tamarmik neqeroorfigineqartarnissaat pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Meeqqat ukioqanngitsuniit tallimat ilanngullugit ukiullit 1.500-t imaluunniit meeqqat taakku 31 %-ii, – pisortat ingerlataanni imminnulluunniit pigisuni ulluunerani neqeroorutiniittanngitsut Naalackersuisut ilinniartitaanermut periusissiaannit takusinnaavarput. Taakkunangamita nunaqarfinniittut meeqqat qassiuppat?

Illoqarfinni nunaqarfinnilu assigiinngissutsit annertupput, meeqquveqarnikkut kiisalu atuarfeqarnerup iluani pissutsit eqqarsaatigalugit. Tamannalu assigiinngissut siunissami annikillisaavigisariaqarippat tamatta isumaqatigiissutigisinnaavarput.

Kiisalu siumut naatsorsuinerni siulittuisoqarpoq meeqqat taamatut ukiullit 2018-ip tungaanut amerliartussasut.

Taamaalilluni meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik neqerooruteqartarnissaq annertusiartortumik pisariaqartinneqartussaavoq.

Tamatuma saniatigut 2012-imi pisortat ulluunerani neqeroorutaanni sulisut 46 %-ii perorsaanermik ilinniagaqanngillat.

Meeqquveqarnerup iluani sulisunut ilinniartitsitseqqiineq eqqarsaatigalugu Naalackersuisut pilersaarutaat suuppat?

Illoqarfikkaartumik tunngaviummik isumaginninnermut tunngasumik ilinniartitaanernik aallartitsinissaq anguniarsinnaanngilarput? Taamaaliornikkut piffikkaartumik qaffasaaneq anguneqarsinnaammat.

Maannakkut ungasianiit atuartitsinerit misilittagaqarfigileriaratoratsigit, illuliortiternani ilinniarfiit pioreersut atorlugit qanoriliornikkut sulisunik inulerisunik / meeqqerisunik piginnaanngorsaasinnaavugut? Taamaalillutik ilinniartut ilaquttatik qimannagit alloriarnissamat periarfissaqalissagaluarput.

Meeqqat ineriartornerat ilikkariartornerallu inunngorneranniit aallartittarpoq.

Taamaammat meeqqat ataasiakkaat perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorfigineqartariaqarput pisinnaatitaaffigilikkaminnik, ilikkagaqartarnerat inerikkiartornissaallu qulakkeerniarlugu sumiiffigisaanni ulluunerani neqeroorutini imaluunniit anguniagalinnik suliniuteqarluni qulakkeerinikkut. Allanngiineq tamanna meeqqat atuartussaataitanerannut ilaliullugu isumaliutigineqartariaqartoq Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut.

Sulimi atualinngitsut pitsaasumik ingerlanerat, pitsaasumik atuarnissaannut ilikkagaqagittarnissaannullu tunngaviliisuummat.

Isumaliutigisariaqarparput soorlu illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani imaluunniit nunaqarfinni meeqqat atualinnginnerminni "børnehaveklassini" pinngitsooratik atualernissaminut piareersartalissannginnerisut, qanoq tamanna Naalackersuisut

akeqassangatippaat? Taanna aaqqiissut, maanna pissutsinut sanilliullugu pitsanngoriaateqartitsisussaavoq, meeqqallu maannamit atualernissaminnut piareersarsimanerullutik atualertalissasut qularnanngilaq.

Ininik allisaanerit nutaanillu sanaartorerit qanoq iliorluni qaqugulu pissanersut paasi- niarneqassasoq paasitinneqarpugut, taanna sumut killippa?

Meeqqat suli atualinngitsut kommunit akisussaaffigaat, taamaattumik takorluukkat anguniakkallu anguniarneranni kommunit qanimut suleqatiginissaat pingaaruteqarpoq, taakkuuppummi aamma ulluinnarni pissutsinik ilisimaarinnittut pilersaarusiortussallu. Taamaattoq maani inersuarmit Inatsisartuni akisussaaqataasutut, meeqqat suli atua- linngitsut pillugit sinaakutissat pingaarnerit ornitallu ersarissuunissaat tikkuussivigi- sariaqaratsigit, maanna oqallinnissamik imaattumik kissaateqarpugut. Meeqqammi nunatsinni pisuussutitta annersaraat.

Inatsisartut oqaaseqaatissaattut siunnersuut:

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinneq tunngavigalugu, imaattumik Inatsisartut oqaaseqaateqassasut siunnersuutigaara:

Inatsisartut isummerput, nunatsinni meeqqat tamarmik ulluunerani paaqqutarineqarnis- saminnik tunngaviusumik neqeroorfigineqartariaqartut. Atualinnginnermi meeqqerivim- miissimaneq ilikkarluarnissamut kingusinnerusukkullu ineriartornikkut ilinniaqqinnis- samullu tunngaviliisooqataasarmat.

Inatsisartut Naalackersuisunut kaammattuutigaat ulluunerani paaqqinnittarfeqarnikkut neqeroorutiniq annertusaassasut, tamatumani akuerineqarsinnaasumik pitsaassusilimmik sullissineq pingaartillugu. Taamatullu Naalackersuisut kaammattorneqarput paaqqinnittarfinni sulisut pisinnaasaat ilinniagaallu annertusisamik pitsanngorsaavi- geqqullugit kiisalu nunaqarfinni aqqissuussanik allaanerusunik isumalioqqullugit, perorsaanikkut ilinniarsimasunik sulisussaaleqineq anigorniarlugu.